

Coarde și arce în cerc

Fiind dat un punct O în plan și un număr real pozitiv r , se numește **cerc** de centru O și rază r mulțimea punctelor din plan situate la distanță r față de punctul O .

Notăm: $C(O, r) = \{M \in P | OM = r\}$.

În anumite situații, prin rază vom înțelege și segmentul care unește centrul cercului cu un punct al cercului.

Un segment care unește două puncte de pe cerc se numește **coardă**.

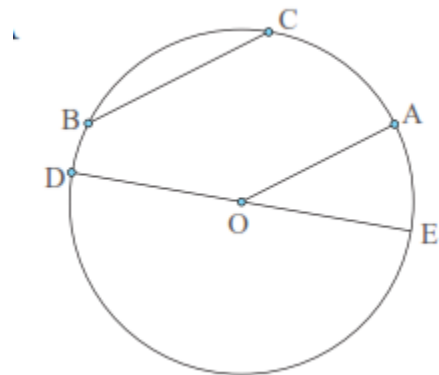
O coardă care conține centrul cercului se numește **diametru**.

Lungimea oricărui diametru este $2 \cdot r$.

Două puncte de pe cerc care sunt extremitățile (capetele) unui diametru se numesc **puncte diametral opuse**.

Două cercuri sunt congruente dacă au razele egale.

Notăm: $C_1(O_1, r_1) \equiv C_2(O_2, r_2)$ dacă și numai dacă $r_1 = r_2$

BC – coardă

DE – diametru

OA – rază

D și E – puncte diametral opuse

Interior. Exterior. Disc

Mulțimea $Int\ C(O, r) = \{M \in P | OM < r\}$ se numește **interiorul cercului**.

Mulțimea $Ext\ C(O, r) = \{M \in P | OM > r\}$ se numește **exteriorul cercului**.

Mulțimea $D(O, r) = C(O, r) \cup Int\ C(O, r) = \{M \in P | OM \leq r\}$ se numește **disc** de centru O și rază r .

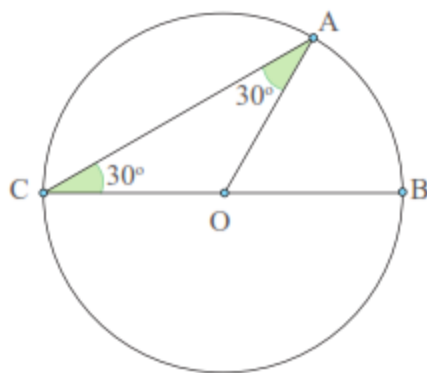
Arc de cerc.

Porțiunea de cerc cuprinsă între două puncte distincte de pe cerc se numește **arc de cerc**, iar punctele care determină arcul se numesc capetele (extremitățile) arcului.

Dacă extremitățile unui arc de cerc sunt puncte diametral opuse, arcul se numește **semicerc**.

Două puncte $A, B \in C(O, r)$, nediametral opuse, determină pe un cerc două arce: **arcul mic $\widehat{AB}$** (porțiunea de cerc aflată în interiorul unghiului AOB) și **arcul mare $\widehat{AB}$** (porțiunea de cerc din exteriorul unghiului AOB)

În general, când scriem $\widehat{AB}$ (folosim doar două litere), ne referim la arcul mic. Pentru notarea unui arc mare vom folosi încă un punct al arcului, diferit de capetele lui: de exemplu, vom nota $\widehat{ACB}$ arcul mare $\widehat{AB}$.

Unghi la centru

Un unghi cu vârful în centrul unui cerc se numește **unghi la centru**.

Măsura unui arc mic de cerc este egală cu măsura unghiului la centru corespunzător.

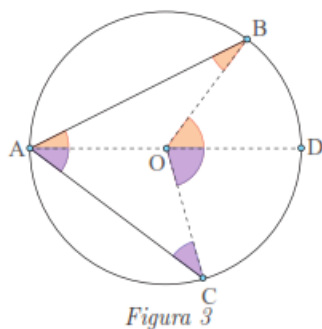
Două arce sunt congruente dacă și numai dacă au aceeași măsură.

Unghi înscris în cerc

- Numim **unghi înscris în cerc** unghiul cu vârful pe cerc și ale cărui laturi conțin două coarde ale cercului.

- Unghiul înscris în cerc are măsura egală cu jumătate din măsura arcului cuprins între laturi.

Exemplu: În Figura 3 unghiul BAC este un unghi înscris în cerc.

Exemplu: Dacă arcul $\widehat{BC}$ are măsura de 100° , atunci măsura unghiului BAC este egală cu 50° .

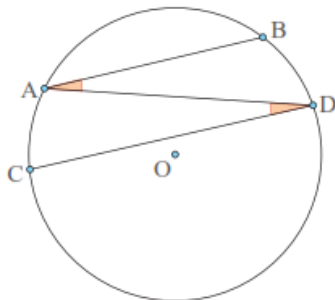
Orice unghi înscris într-un semicerc este un unghi drept.

Justificare: Dacă unghiul înscris în cerc are măsura de 90° , atunci arcul cuprins între laturi are 180° , adică este un semicerc, iar arcul în care este înscris unghiul este celălalt semicerc.

- În oricare cerc două coarde paralele determină două arce congruente.

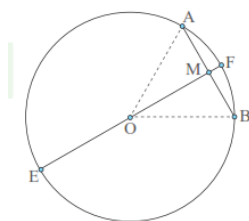
Justificare: Unim punctul A cu punctul D . Dacă $AB \parallel CD$ și AD secantă, atunci $\angle BAD \equiv \angle CDA$. De aici, $\frac{\widehat{BD}}{2} = \frac{\widehat{AC}}{2}$, adică $\widehat{BD} \equiv \widehat{AC}$.

- În oricare cerc, la arce congruente corespund coarde congruente.

- În oricare cerc, la coarde congruente corespund arce congruente.

- În oricare cerc, diametrul perpendicular pe o coardă trece prin mijlocul coardei și prin mijlocul arcului determinat de coardă.

- În oricare cerc, dacă un diametru trece prin mijlocul unei coarde, atunci el este perpendicular pe coardă.

- În oricare cerc, dacă un diametru trece prin mijlocul unui arc, atunci el este perpendicular pe coarda care subîntinde arc.